

[Poul Hansen (Kalundborg):]

have lidt oplysning om hos den højtærede minister.

De spørgsmål, vi gerne ville have lejlighed til at drøfte, drejer sig dels om det arbejde, som de værnepligtige udfører — ja, jeg kan sige, det drejer sig navnlig om dette arbejde —, dels om kasereringsforholdene. Under drøftelsen af arbejdet ville vi også gerne have en drøftelse af, om der er nogen mulighed for at overføre de værnepligtige fra deres nuværende arbejde til tjeneste f. eks. under civilforsvaret. Der har jo, navnlig sidste sommer, været en vis pressedebat om det arbejde, de såkaldte militærnægtere udfører, og det er fra flere sider i denne forbindelse blevet hævdet, at arbejdet er mindre tilfredsstillende. Det er ikke tilfredsstillende, hævdes det, ud fra de unges synspunkter, og navnlig ikke ud fra samfundets.

Der er under denne debat fremført nogle synspunkter i retning af, at opholdet i militærnægterlejrene nærmest skulle være en slags sommerferie, og endvidere har det været hævdet, at visse kategorier af unge akademikere kunne se en fordel i at lade sig overføre til disse lejre, bl. a. fordi de derigennem skulle få god tid til at drive studier. Jeg vil gerne have lov til som et eksempel på de synspunkter, der har været fremme i debatten, at nævne en artikel eller rettere et indlæg i „Typograf-Tidende“ for den 31. august — et indlæg, der er skrevet af Hugo Max-Johansen i Rødovre. Med formandens tilladelse vil jeg gerne citere nogle enkelte linier herfra. Der står f. eks.:

„Endvidere er mange militærnægtere akademikere, som i Gribskov har lejlighed til at studere videre, idet militærnægternes arbejdsdag er på — 2 timer.“

Et andet sted står der — det er forøvrigt artiklens slutning —:

„Den paradistilværelse, militærnægterne fører, har — hvad man godt forstår — vakt opsigt i de nordiske broderlande, hvor man har en noget mere effektiv ordening. Det er vist på tide, at vi herhjemme ændrer vor øllebrødsbarmhjertighed i en noget anden retning, så der kan fremtvinges en nedgang i militærnægtertallet, så kun de, der af religiøse grunde er modstandere af militæruddannelse, fritages.“

Så vidt denne artikel. Jeg er ikke i stand til at afgøre, hvad der er rigtigt, og hvad der er overdrivelse heri. Jeg synes dog, at det er et interessant tidens tegn, at man finder disse synspunkter og — jeg må måske

have lov til at sige — endog finder dem i „Typograf-Tidende“.

Det er blandt andet for at finde ud af, hvad der er rigtigt, hvad der er sandheden, at vi gerne vil have en udvalgsbehandling; hvis der er noget om de synspunkter, der har været fremme, vil det være rimeligt at tage en drøftelse af, hvad der kan gøres heroverfor.

Selve lovforslaget kan jeg som sagt på mit partis vegne tilsige en hurtig og smertefri gang gennem det høje ting.

Arnth Jensen: Da man i 1917 vedtog og i 1933 ændrede loven om værnepligtiges overførelse til civilt arbejde i stedet for til en militæruddannelse, erkendte man — trods grundlovens § 77: at ingen kan på grund af sin trosbekendelse hverken berøves sine borgerlige rettigheder eller unddrage sig opfyldelsen af sine borgerpligter, og trods § 88: at enhver våbenfør mand er forpligtet til med sin person at bidrage til fædrelandets forsvar —, at der kan være forhold, der gør det både nødvendigt og berettiget, at regeringen i visse tilfælde bør kunne gøre undtagelser, og at der burde skabes lovhjæmmel derfor. Men samtidig med at man gik med til en sådan undtagelseslovgivning, fastslog man klart og koncist, at en sådan overflytning kun kunne finde sted, når det efter alle foreliggende oplysninger kunne fastslås, at grundlaget var en tros- eller samvittigheds-sag for vedkommende. Man fastslog tillige, at overflytningen måtte medføre en længere tjenestetid end ved våbnene, således at det ikke ligefrem skulle være en gevinst, de pågældende opnåede. Det er dette grundprincip, der fastholdes ved nærværende lovforslag, idet det i 1933-loven ansatte tidsrum på 15 måneder uden efterindkaldelse for de til civilt arbejde indkaldte nu ikke, selv med forhøjelsen til 18 måneder, står i noget rimeligt forhold til den i forsvarsloven af 1951 fastslåede militære tjenestetid på ca. 12 måneder plus efterindkaldelser.

Mit parti er enigt med den højtærede minister i nødvendigheden af dette lovforslag, og jeg kan ligesom den ærede socialdemokratiske ordfører tilsige vor støtte til dets gennemførelse. Jeg vil dog gerne fremsætte en bemærkning. I bemærkningerne til lovforslaget og i ministerens fremsættelsestale bebuder den højtærede minister, at når den kommende revision af hele vor værnepligtsordning kommer til behandling, vil han også tage spørgsmålet om andre ændringer vedrørende dette område under overvejelse. Dette tilsagn hilser vi med tilfredshed, idet vi på baggrund af den stærke stigning, der